

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Haber-Yorum

Vakıanın Değişmesinde Etkili Olan Darbe Faktörleri!

Haber:

Sri Lanka'da protestocular başbakanlık ofislerini ve devlet televizyonunun merkezini bastılar.

Başbakanlık ofisi tarafından yapılan açıklamaya göre Sri Lanka, Cumhurbaşkanı Gotabaya Rajapaksa'nın ülkeden kaçmasından saatler sonra Çarşamba günü olağanüstü hal ilan etti.

Başbakan Sözcüsü Dinouk Colombage AFP'ye verdiği demeçte şöyle dedi: "Cumhurbaşkanı ülkeyi terk ettiğinden dolayı ülkedeki durumla ilgilenmek için olağanüstü hal ilan edildi."

Sri Lanka polisi, Başbakanlık Ofisi önündeki binlerce protestocuya göz yaşartıcı gazla müdahale etti. Maldivler'in başkenti Male'deki havaalanından bir yetkili AFP'ye yaptığı açıklamada, Antonov-32 tipi askeri uçağın, 73 yaşındaki cumhurbaşkanı, eşi ve bir koruması da dahil olmak üzere dört kişiyle birlikte Kolombo'dan havaalanına iniş yaptığını söyledi. (Ürdün Gazetesi, 14.07.2022).

Yorum:

Korona krizinin sonuçlarının ağırlaşması, yurt dışında çalışan kişilerin havalelerinin durdurulması ve son aylarda kötüden daha da kötüye giden Sri Lanka'daki ekonomik durumlar, evet tüm bunlar, insanların birçok bölgede gösteriler yapmak için sokaklara dökülmesiyle sonuçlanmış ve devam eden gösteriler ışığında başbakan dışındaki hükümet üyelerinin istifalarına yol açmıştır.

Sonra halkın itirazları üzerine hükümet yeniden kurulmuş ve sendikaların ilan ettiği grevin ardından olağanüstü hal ilan edilmiştir.

Ardından ekonominin çöktüğü ve petrol ithalatı için bile ödeme yapılamadığı açıklanmıştır.

Dokuz Temmuz'da göstericiler Cumhurbaşkanlığı konutunu bastılar ve Rajapaksa kaçtı.

Ancak bu kriz derin. Çünkü Sri Lanka, aylardır gıda ve yakıt kıtlığının, elektrik kesintilerinin ve ithalat için gereken dövizin bitmesinin ardından artan enflasyonun acısını çekmektedir. Peki darbe, acı vakıayı değiştirmede ve yaşam tarzını iyileştirmede başarılı olacak mı?

Askeri darbenin gerçekleşmesi, olağanüstü hallerin ilan edilmesi veya devlet başkanlarının kaçmaları ya da onların, ülkelerinde birçok doğal kaynağın bulunmasına rağmen kendilerini yoksulluğa, işsizliğe, bakım ve eğitim eksikliğine, enflasyona ve kötü koşullara sürükleyen ülkelerinin koşullarına veya anayasalarına öfkelenen göstericiler tarafından öldürülmeleri ilk kez olmuyor.

Nitekim on yıldan fazla bir süredir dünya, sadece kırılmanın, aşağılanmanın, zilletin ve baskının artmasıyla sonuçlanan birçok darbe durumları yaşadı.

Halklar arasında, ülkelerinin ekonomik, sosyal, siyasi ve gözetim olarak ulaştığı kötü durumdan dolayı değişimin gerekliliği konusunda bir kamuoyunun varlığına rağmen ancak içi öfkeyle dolu bu halklar iki önemli faktörü gözden geçiriyorlar. Bunlardan birini bazı bölgelerde bulabiliriz ki bu da, güç ehlinin aşağılanmış zayıf halkın yanında yer alması, otoriteye yönelik darbe sürecinin başarılı olması ve saraylar ve medya gibi devletin önemli ve hassas merkezlerinin ele geçirilmesi.

Ama bundan sonra ne olacak?

Halklardan herhangi biri, darbe sonrasında köklü bir değişim sürecinin başarıya ulaşması için en önemli faktöre sahip midir? Bu ise başarı ve uygulama için tasarlanmış yeni bir anayasa taslağının varlığı değil midir?

Bütün bu halklar, eski anayasanın ortadan kalkmasının ardından uygulanacak bir anayasaya sahip olmadıkları halde ayaklanmışlardır. Bu da bu devrimci halkların, sömürgeci güçler tarafından kontrol edilip dizginlenerek ezilmesine, halkları dizginlemenin bir aracı olarak içindeki yüzleri değiştirmesinin ardından düşünce ve hareketlerini kısıtlamasına neden olmaktadır. Sonra sömürgeci devrimci halkları, kurtulması zor demir zincirlerle kelepçelemektedir.

Değişim için olan devrimlerin, halklar arasında değişime yönelik kamuoyu oluşması ve aşağılanma, yoksulluk ve kötülükten kurtulmak gibi birçok faktörlere ihtiyaç vardır. Aynı şekilde güç sahiplerinin ve karar ve nüfuz sahiplerinin halkın yanında yer alması gibi güç faktörüne de ihtiyaç vardır. Yine değişimin amaçlandığı ülkenin, askeri ve ekonomik olarak gerekli kaynaklarla kendi kendine yeterlilik durumunun hasıl olması ve herhangi bir askeri ve ekonomik ablukaya karşı koyma gücüne sahip olması gerekir. En önemli faktör ise, darbe olur olmaz uygulanabilecek ve tatbik edilebilecek bir projenin olması ve bu projenin içinde de eski anayasanın geride bıraktığı tüm sorunlara yönelik çözümlerin olması gerekir.

Bu faktörlerden biri eksik olursa, daha önceki devrimlerde olduğu gibi darbe hızla başarısızlıkla sonuçlanır. Bu yüzden hiçbir darbe, ülkenin durumunu değiştirmede, sorunları çözmede, hatta bazı sorunları bile çözmede başarılı olamadı.

Ey ordular ve ey karar sahipleri! Hizb-ut Tahrir olarak sizlere, yerin ve göğün yaratıcısından gelen Rabhani bir anayasa taslağı ile elimizi uzatıyoruz. Onun içerisinde, tüm insanlar için büyük bir hayır ve Müslümanlar için de izzet ve onur vardır.

Sizleri, İslam'a ve içinde hiçbir noksanlığın, acziyetin ve kusurun olmadığı Allah'ın şeriatından çıkarılmış İslam'ın anayasasına nusret vermeye davet ediyoruz.

Allahu Teala, şöyle buyurmuştur: **وَأَنْ أَحْكَمَ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنِ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ** **“Aralarında Allah'ın indirdiği ile hükmet ve onların arzularına uyma. Allah'ın sana indirdiği hükümlerin bir kısmından seni saptırmamalarına dikkat et. Eğer (hükümden) yüz çevirirlerse bil ki (bununla) Allah ancak, günahlarının bir kısmını onların başına belâ etmek ister. İnsanların birçoğu da zaten yoldan çıkmışlardır.”** [Maide 49]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Muragam Halil